

Міністерство освіти і науки України
Сумський національний аграрний університет
Факультет економіки і менеджменту
Кафедра маркетингу та логістики

Робоча програма (силабус) освітнього компонента
Основи наукових досліджень

Спеціальність	072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок»
Освітня програма	«Фінанси, банківська справа та страхування»
Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)

Розробник: В. Муштай Валентина МУШТАЙ, к.е.н., доцент кафедри маркетингу та логістики

Розглянуто, схвалено та затверджено на засіданні кафедри маркетингу та логістики (назва кафедри)	протокол від <u>16.06.2025</u> № <u>18</u>
	Завідувач кафедри <u>Наталія МАКАРЕНКО</u> (підпис) (Ім'я ПРІЗВИЩЕ)

Погоджено:

Гарант освітньої програми Лариса РИБІНА
(підпис) (Ім'я ПРІЗВИЩЕ)

Декан факультету, де реалізується освітня програма Світлана ЛУКАШ
(підпис) (Ім'я ПРІЗВИЩЕ)

Рецензія на робочу програму (додається) надана: Микола Геммо
(підпис) (Ім'я ПРІЗВИЩЕ)

Наталія Макаренко
(підпис) (Ім'я ПРІЗВИЩЕ)

Методист відділу якості освіти, ліцензування та акредитації Світлана Котехович
(підпис) (Ім'я ПРІЗВИЩЕ)

Зареєстровано в електронній базі: дата: 29.07 2025 р.

Інформація про перегляд робочої програми (силабусу):

Навчальний рік, в якому вносяться зміни	Номер додатку до робочої програми з описом змін	Зміни розглянуто і схвалено		
		Дата та номер протоколу засідання кафедри	Завідувач кафедри	Гарант освітньої програми

1. ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОСВІТНІЙ КОМПОНЕНТ

1.	Назва ОК	Основи наукових досліджень		
2.	Факультет/кафедра	Економіки і менеджменту/ маркетингу та логістики		
3.	Статус ОК	Обов'язковий		
4.	Програма/Спеціальність (програми), складовою яких є ОК для (заповнюється для обов'язкових ОК)	Освітньо – професійна програма «Фінанси, банківська справа та страхування» / 072 Фінанси, банківська справа та страхування галузі знань 07 Управління та адміністрування, 2024 р.		
5.	Рівень НРК	6		
6.	Семестр та тривалість вивчення. Денна/ Заочна	3- й, 1 – 15/1-18 тиждень		
7.	Кількість кредитів ЄКТС	5		
8.	Загальний обсяг годин та їх розподіл Денна/ Заочна	Контактна робота (заняття)		Самостійна робота
		Лекційні	Практичні /семінарські	
		30/4	30/4	90/142
9	Мова навчання	Українська		
10	Викладач/Координатор ОК	К.е.н, доцент Муштай В.А.		
11	Контактна інформація	ауд. 214е; тел.: +380661820232; vamushtai@gmail.com ; консультації: понеділок, з 12 год. 15 хв. до 13 год. 00 хв.		
12	Загальний опис освітнього компонента	Спрямований на вдосконалення вмінь у пошуці та опрацюванні наукової інформації, виборі методів дослідження, у точному формулюванні проблеми, мети, завдань, об'єкта та предмета дослідження. Результатом вивчення ОК є надання необхідного обсягу знань у галузі наукових досліджень та формування вмінь і навичок самостійного виконання наукової роботи.		
13	Мета освітнього компонента	Формування системи знань з методології, теорії методу і дослідницького процесу, методичного забезпечення науково-дослідної діяльності, формування вмінь організовувати наукове дослідження певної проблеми з використанням усього комплексу традиційних методів наукових досліджень.		
14	Передумови вивчення ОК, зв'язок з іншими освітніми компонентами ОП	1. Освітній компонент базується на вивченні ОК: українська мова та академічне письмо, громадянська освіта, історично-філософські студії. 2. Освітній компонент є основою для вивчення ОК: фінанси, гроші і кредит; публічні фінанси; фінансовий ринок; фінансова система.		
15	Політика академічної доброчесності	Студенти повинні чітко дотримуватися вимог «Положення про академічну доброчесність СНАУ». Недопустимим є списування під час контрольних робіт та іспиту. При використанні різноманітних засобів інформації, має бути здійснено посилання на використане джерело. Усі виконані самостійні роботи (реферати, індивідуальні завдання) перевіряються на наявність плагіату і допускаються до захисту за виконання вимог щодо посилань (допускається не більше 40 % текстових запозичень).		
16	Посилання на курс в MOODLE	https://cdn.snau.edu.ua/moodle/course/view.php?id=4675		
17	Ключові слова	Наука, дослідження, інформація, інформаційне забезпечення, методи, методологія, статистична обробка даних, результати наукових досліджень, ефективність наукових досліджень, академічна доброчесність.		

2. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ЗА ОСВІТНІМ КОМПОНЕНТОМ ТА ЇХ ЗВ'ЯЗОК З ПРОГРАМНИМИ РЕЗУЛЬТАТАМИ НАВЧАННЯ

Результати навчання за ОК: Після вивчення освітнього компонента студент очікувано уде здатен...»	Програмні результати навчання, на досягнення яких спрямований ОК						Як оцінюється РНД
	ПРН ₁₀	ПРН ₁₃	ПРН ₁₄	ПРН ₁₈	ПРН ₁₇	ПРН ₁₉	
ДРН 1. Розрізняти фундаментальні та прикладні дослідження, визначати об'єкт дослідження та правильно формулювати його зміст та предмет			x	x			Розв'язування ситуаційних завдань, тести, усне опитування
ДРН 2. Здійснювати пошук інформації за різними напрямами та проводити статистичну обробку і оцінку даних наукових досліджень	x	x	x	x			Презентація та захист результатів дослідження (індивідуальне завдання – написання тези)
ДРН 3. Практично реалізовувати опановані методологічні основи наукових досліджень	x	x	x				Розв'язування ситуаційних завдань
ДРН 4. Скласти план наукової роботи з урахуванням літературної форми представлення наукового дослідження та здійснювати відповідно до загальних вимог змістовне наповнення основних складників наукового дослідження з дотриманням вимог до друку				x	x	x	Аналіз текстів (доповіді за рефератами)

ПРН₁₀ Ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання економічних даних, збирати та аналізувати необхідну фінансову інформацію, розраховувати показники, що характеризують стан фінансових систем.

ПРН₁₃ Володіти загально науковими та спеціальними методами дослідження фінансових процесів

ПРН₁₄ Вміти абстрактно мислити, застосовувати аналіз та синтез для виявлення ключових характеристик фінансових систем, а також особливостей поведінки їх суб'єкті

ПРН₁₇ Визначати та планувати можливості особистого професійного розвитку.

ПРН₁₈ Демонструвати базові навички креативного та критичного мислення у дослідженнях та професійному спілкуванні.

ПРН₁₉ Виявляти навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань

ПРН₂₀ Виконувати функціональні обов'язки в групі, пропонувати обґрунтовані фінансові рішення.

3. ЗМІСТ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА (ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ)

Тема. Перелік питань, що будуть розглянуті в межах теми	Розподіл в межах загального бюджету часу (денна/заочна ф.н.)		Рекомендована література
	Аудиторна робота	Самостійна робота	
	Лк	П.з	
Тема 1. <i>Наука і наукові дослідження в сучасному світі (Ч1)</i> 1.1 Сутність науки як суспільної категорії 1.2 Поняття наукових досліджень та їх класифікація	2/-	2/-	4/8 Основні джерела: 1;2;3;4; Інші джерела: 1;3;4;5;6;7;8;10;11;12. Методичне забезпечення: 1,2,3,4.
Тема 1. <i>Наука і наукові дослідження в сучасному світі (Ч2)</i> 1.3 Об'єкт і предмет наукового дослідження 1.4 Результат наукових досліджень 1.5 Організація наукової діяльності в Україні	2/-	2/-	6/10 Основні джерела: 1;2;3;4; Інші джерела: 1;3;4;5;6;7;8;10;11;12 Методичне забезпечення: 1,2,3,4.
Тема 2. <i>Структура наукового дослідження та змістовне наповнення його складників (Ч1)</i> 2.1 Вибір теми наукового дослідження 2.2 Літературна форма представлення наукового дослідження	2/2	2/2	4/6 Основні джерела: 1;3;4. Інші джерела: 1;3;6;8 Методичне забезпечення: 1,2,3,4.
Тема 2. <i>Структура наукового дослідження та змістовне наповнення його складників (Ч2)</i> 2.3 Загальна структура та змістовне наповнення змісту наукового дослідження 2.4 Змістовне наповнення вступу наукового дослідження	2/-	2/-	4/6 Основні джерела: 1;3;4. Інші джерела: 1;3;6;8 Методичне забезпечення: 1,2,3,4.
Тема 2. <i>Структура наукового дослідження та змістовне наповнення його складників (Ч3)</i> 2.5 Змістовне наповнення основної частини наукового дослідження 2.6 Змістовне наповнення висновків наукового дослідження	2/-	2/-	6/6 Основні джерела: 1;3;4. Інші джерела: 1;3;6;8 Методичне забезпечення: 1,2,3,4.
Тема 3. <i>Інформаційне забезпечення наукових досліджень (Ч1)</i> 3.1 Інформація як фактор потенціалу науки 3.2 Сутність і властивості інформації	2/-	2/-	6/8 Основні джерела: 2;3;4;5 Інші джерела: 1;2;5;6;8;9;10;11;12. Методичне забезпечення: 1,2,3,4
Тема 3. <i>Інформаційне забезпечення наукових досліджень (Ч2)</i> 3.3 Класифікація інформації та її важливість при здійсненні наукових досліджень 3.4 Задоволення інформаційних потреб споживача 3.5 Пошук наукової інформації	2/-	2/-	8/10 Основні джерела: 2;3;4;5 Інші джерела: 1;2;5;6;8;9;10;11;12. Методичне забезпечення: 1,2,3,4.
Тема 4. <i>Методи наукового дослідження (Ч1)</i> 4.1 Сутність методології та її складових 4.2 Емпіричні методи дослідження 4.3 Соціологічний метод в наукових дослідженнях	2/2	2/2	6/8 Основні джерела: 1; 2; 3; 4; 5 Інші джерела: 1; 2; 3; 4; 5; 6; 7; 10 Методичне забезпечення: 1,2,3,4.
Тема 4. <i>Методи наукового дослідження</i> 4.4 Метод експертних оцінок 4.5 Теоретичні методи дослідження 4.6 Загально – логічні методи дослідження	2/-	2/-	8/10 Основні джерела: 1;2;3;4; Інші джерела: 1; 2; 3; 4; 5; 6; 7; 10 Методичне забезпечення:

4.7 Сутність монографічного методу дослідження та його зв'язок з методом бенчмаркінгу				1,2,3,4.
Тема 5. <i>Статистична обробка та оцінка даних наукових досліджень (Ч1)</i> 5.1 Метод статистичних групувань 5.2 Індексний метод в наукових дослідженнях	2/-	2/-	6/8	Основні джерела: 1;5. Інші джерела: 1;7;10;11,12. Методичне забезпечення: 1,2,3,4
Тема 5. <i>Статистична обробка та оцінка даних наукових досліджень (Ч2)</i> 5.3 Динамічні ряди та їх застосування в аналізі і прогнозуванні явищ та процесів 5.4 Використання кореляційних моделей в наукових дослідженнях	2/-	2/-	6/10	Основні джерела: 1;5. Інші джерела: 1;7;10;11,12. Методичне забезпечення: 1,2,3,4.
Тема 6. <i>Оформлення результатів наукового дослідження</i> 6.1 Загальні вимоги та друку наукових робіт 6.2 Оформлення наукових публікацій: наукових статей, тез	2/-	2/-	10/16	Основні джерела: 1;4;5. Інші джерела: 1;3;8. Методичне забезпечення: 1,2,3,4.
Тема 7. <i>Ефективність науково-дослідних робіт.</i> 7.1 Результати НДР: загальна характеристика 7.2 Ефективність НДР: поняття та вимірювання 7.3 Вимірювання ефективності роботи вченого та наукових колективів	2/-	2/-	8/16	Основні джерела: 2;4. Інші джерела: 7;10 Методичне забезпечення: 1,2,3,4.
Тема 8. <i>Наукова та методологічна культура як чинник підвищення ефективності наукової діяльності (Ч1)</i> 8.1 Поняття наукової та методологічної культури. 8.2 Специфіка її формування та механізми реалізації 8.3 Плюралізм підходів та засобів підвищення ефективності наукової діяльності	2/-	2/-	4/8	Основні джерела: 1;3;4. Інші джерела: 2. Методичне забезпечення: 1,2,3,4.
Тема 8. <i>Наукова та методологічна культура як чинник підвищення ефективності наукової діяльності (Ч2).</i> 8.4 Поняття наукового співтовариства та наукової комунікації. 8.5 Концепція академічної чесності, основні напрями та перспективи її реалізації	2/-	2/-	4/10	Основні джерела: 1;3;4. Інші джерела: 2. Методичне забезпечення: 1,2,3,4.
Всього	30/4	30/4	90/142	

4. МЕТОДИ ВИКЛАДАННЯ ТА НАВЧАННЯ

ДРН	Методи викладання (робота, що буде проведена викладачем <u>під час аудиторних занять</u> , консультацій)	Методи навчання (які види навчальної діяльності має виконати студент <u>самостійно</u>)
ДРН 1. Розрізняти фундаментальні та прикладні дослідження, визначати об'єкт дослідження та правильно формулювати його зміст та предмет.	Словесні методи: лекція, пояснення, навчальна дискусія	Метод готових знань
	Наочні методи: демонстрація	Метод формування умінь і навичок
	Практичні методи: вправи, практичні роботи	Дослідницький метод, частково-пошукові методи
	Метод тьюторського навчання*	Методи перевірки і оцінювання знань, умінь і навичок
ДРН 2. Здійснювати пошук інформації за	Інтерактивні методи: групові обговорювання; Case Study; дебати, мозковий штурм	Інтерактивні методи: дискусії; групова робота; мозковий штурм; ігрові методи; метод кейсів
	Словесні методи: лекція, пояснення, навчальна дискусія	Метод готових знань

різними напрямками та проводити статистичну обробку і оцінку даних наукових досліджень. дотриманням вимог до друку.	Наочні методи: демонстрація	Метод формування умінь і навичок
	Практичні методи: вправи, практичні роботи	Дослідницький метод, частково-пошукові методи
	Метод тьюторського навчання*	Методи перевірки і оцінювання знань, умінь і навичок
	Інтерактивні методи: групові обговорювання; Case Study; дебати, мозковий штурм.	Інтерактивні методи: дискусії; групова робота; мозковий штурм; ігрові методи; метод кейсів
ДРН 3. Практично реалізовувати опановані методологічні основи наукових досліджень.	Словесні методи: лекція, пояснення, навчальна дискусія	Метод готових знань
	Наочні методи: демонстрація	Метод формування умінь і навичок
	Практичні методи: вправи, практичні роботи,	Дослідницький метод, частково-пошукові методи
	Метод тьюторського навчання*	Методи перевірки і оцінювання знань, умінь і навичок
ДРН 4. Скласти план наукової роботи з урахуванням літературної форми представлення наукового дослідження та здійснювати відповідно до загальних вимог змістовне наповнення основних складників наукового дослідження	Словесні методи: лекція, пояснення, навчальна дискусія	Метод готових знань
	Наочні методи: демонстрація	Метод формування умінь і навичок
	Практичні методи: вправи, практичні роботи	Дослідницький метод, частково-пошукові методи
	Метод тьюторського навчання*	Методи перевірки і оцінювання знань, умінь і навичок
	Інтерактивні методи: групові обговорювання; Case Study; дебати, мозковий штурм	Інтерактивні методи: дискусії; групова робота; мозковий штурм; ігрові методи; метод кейсів

*За умови змін процесу навчання

5. ОЦІНЮВАННЯ ЗА ОСВІТНІМ КОМПОНЕНТОМ

5.1 Сумативне оцінювання

5.1.1. Для оцінювання очікуваних результатів навчання передбачено

№	Методи сумативного оцінювання	Бали / Вага у загальній оцінці	Дата складання
1	Розв'язування ситуаційних завдань	(2×5 балів) /10%	До кінця 7, 14 тижня
2	Тести	(2×10 балів) /20%	До кінця 7, 15 тижня
3	Усне опитування	(2 ×5 балів) / 10%	До кінця 7, 14 тижня
4	Презентація та захист результатів дослідження (індивідуальне завдання - написання тези)	15 балів/15%	До кінця 7 тижня
5	Аналіз текстів (доповіді за рефератами)	15 балів/15%	Продовж 13 - 14 тижнів
	РАЗОМ	70 балів/ 70 %	15 тиждень
5.	Підсумковий контроль: виконання комплексного завдання за всіма освітніми компонентами (теоретичні питання; тести)	30 балів /30 %	згідно затвердженого розкладу
	Всього	100 балів /100%	-

5.1.2. Критерії оцінювання

Компонент	Незадовільно	Задовільно	Добре	Відмінно
Тести	<5 балів	6-7 балів	8-9 балів	10 балів
	Правильні відповіді на 25%	Правильні відповіді на 30-50%	Правильні відповіді на 55-95%	Правильні відповіді на всі питання
Усне опитування	0 балів	1-2 бали	3-4 бали	5 балів
	Відсутні відповіді на питання	Студент демонструє деяке розуміння конкретних предметних теорій, парадигм, концепцій та принципів	Студент демонструє розуміння специфічних теорій, парадигм, концепцій та принципів, а також розуміння більш спеціалізованих областей	Студент демонструє глибоке розуміння специфічних теорій, парадигм, концепцій та принципів, а також глибоке розуміння більш спеціалізованих областей
Розв'язування ситуаційних завдань	0-2 бали	3 бали	4 бали	5 балів
	Не всі вимоги щодо завдання виконані	Студент здатен вирішувати основні числові задачі, використовуючи відповідні методи	Студент здатен вирішувати низку числових задач, використовуючи відповідні методи	Студент здатен вирішувати складні числові та ситуаційні проблеми, використовуючи відповідні методи.
Презентація та захист результатів дослідження (індивідуальне завдання написання тези)	<5 балів	5-8	9-12 балів	13 -15 балів
	Вимоги щодо завдання не виконано у повному обсязі	Більшість вимог виконано, але окремі складові відсутні або недостатньо розкриті, відсутній аналіз інших підходів до питання	Виконано усі вимоги завдання	Виконано усі вимоги завдання, продемонстровано, креативність, вдумливість, запропоновано власне вирішення проблеми
Аналіз текстів (доповіді за рефератами)	<5 балів	5-8	9-12 балів	13 -15 балів
	Вимоги щодо завдання не виконано у повному обсязі	Студент здатен зіставляти, узагальнювати та аналізувати інформацію	Студент здатен аналізувати, синтезувати, узагальнювати та оцінювати інформацію	Студент здатен шукати, аналізувати, синтезувати, узагальнювати та критично оцінювати інформацію
Екзамен	<18 балів	18-23	23-27 балів	27-30 балів
	Вимоги щодо завдання не виконано у повному обсязі	Студент здатен пригадати та відтворити знання на основі безпосередньо викладеного матеріалу в межах ОК	Студент здатен пригадати та відтворити знання, безпосередньо викладеного матеріалу в межах ОК із деякими доказами більш широкого дослідження	Студент здатен відтворити знання, отримані поза межами безпосередньо викладеного матеріалу в межах ОК

5.2. Формативне оцінювання:

Для оцінювання поточного прогресу у навчанні та розуміння напрямів подальшого удосконалення передбачено

№	Елементи формативного оцінювання	Дата
1.	Тестування знань після вивчення кожної теми	3; 5; 7; 9;11;12,14 тижні
2.	Оволодіння навичками та вміннями при	протягом 1-7; 8-15 тижнів

	розв'язуванні ситуаційних завдань	
5.	Усний зворотний зв'язок від викладача під час роботи над тезою	5- 6 тиждень
6.	Усний зворотний зв'язок від викладача під час представлення результатів наукового дослідження	6 – 7 тиждень
7.	Усний зворотний зв'язок від викладача під час роботи над рефератом	2- 12 тижні
8.	Усний зворотний зв'язок від викладача та студентів після доповіді за рефератом та презентації результатів наукового дослідження	Протягом тижня після захисту
9.	Самоцінювання та взаємна оцінка відповідей, захистів результатів наукового дослідження	Протягом тижня після відповідей, доповідей та захистів результатів дослідження

6. НАВЧАЛЬНІ РЕСУРСИ (ЛІТЕРАТУРА)

6.1 Основні джерела (посібники, підручники)

1. Лишенко М.О., Данько Ю.І., Муштай В.А. Методологія наукових досліджень та підтримання принципів академічної доброчесності. Навчальний посібник. Сумський національний аграрний університет. Суми: СНАУ, 2022. 170 с.
2. Добронравова І. С., Руденко О. В., Сидоренко Л. І. Методологія та організація наукових досліджень: навч. посіб. (ч. 2). К. : ВПЦ "Київський університет", 2018. 607 с. URL: <http://www.philsci.univ.kiev.ua/biblio/Methodol.pdf>
3. Важинський С. Е., Щербак Т. І. Методика та організація наукових досліджень: Навч. посіб. Суми: СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2016. 260 с. URL: <https://nuczu.edu.ua/sciencearchive/Articles/gornostal/vajinskii%20posibnyk.pdf>
4. Медвідь В. Ю., Данько Ю. І., Коблянська І. І. Методологія та організація наукових досліджень (у структурно-логічних схемах і таблицях): навч. посіб. Суми: СНАУ, 2020. 220 с. URL: https://agro.snau.edu.ua/wp-content/uploads/2020/11/20201113_100711.pdf
5. Юрченко С.О., Юрченко О.Є. Основи наукових досліджень: навчальний посібник для студентів спеціальностей «Туризм», «Готельно-ресторанна справа», «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії». Х. : ХНУ ім. В. Н. Каразіна, 2017. 204 с. URL: <https://www.univer.kharkov.ua/images/redactor/news/2017-12-12/Yurchenko.pdf>

6.1.2. Методичне забезпечення

1. Муштай В.А. Основи наукових досліджень. Конспект лекцій для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти галузі знань 05 (С) «Соціальні науки, журналістика та інформація», 07 (D) «Бізнес, адміністрування та право», 12 (F) «Інформаційні технології» денної та заочної форм навчання. Суми, 2025. 86с. (5,3 д.а.) (Протокол №9 від 24.04.2025).
2. Муштай В.А. Основи наукових досліджень і академічного письма. Методичні рекомендації для проведення практичних занять для студентів денної та заочної форм навчання освітньо-кваліфікаційного рівня «Бакалавр» спеціальностей 126 «Інформаційні системи та технології», 075 «Маркетинг», 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність, 073 «Менеджмент», 072 «Фінанси, банківська справа та страхування», 071 «Облік і оподаткування», 051 «Економіка», 28 «Публічне управління та адміністрування». Суми, 2022. 67с. (3,6 д.а.) (Протокол № 5 від 08.06.2022 р.)
3. Муштай В.А. Основи наукових досліджень і академічного письма. Методичні рекомендації для самостійної роботи для студентів денної та заочної форм навчання освітньо-кваліфікаційного рівня «Бакалавр» спеціальностей 126 «Інформаційні системи та технології», 075 «Маркетинг», 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність, 073 «Менеджмент», 072 «Фінанси, банківська справа та страхування», 071 «Облік і

оподаткування», 051 «Економіка», 28 «Публічне управління та адміністрування». Суми, 2022. 38 с. (2.2 д.а.) (Протокол № 5 від 08.06. 2022 р.)

Інші джерела

1. Андрійчук В.Г. Основи наукових досліджень в агробізнесі: навч. посіб. К.: КНЕУ, 2018. 491 с.
2. Антонюк В.С., Полонський Л.Г., Аверченков В.І., Малахов Ю.А. Методологія наукових досліджень: навч. посіб. К.: НТУУ «КПІ». 2015. 276 с. URL: <http://www.oiep.kpi.ua/downloads/disc/anton.pdf>
3. Гончарук Т.В. Основи наукових досліджень: навч. посіб. Тернопіль, 2014. 272 с. URL: <http://dspace.wunu.edu.ua/bitstream/316497/4874/3/ПОСІБНИК%20ОНД%20друк.pdf>
4. Каламбет С.В., Іванов С.І., Півняк Ю.В. Методологія наукових досліджень: Навч. посіб. Дн-вськ: Вид-во Маковецький, 2015. 191 с. URL: <https://pgasa.dp.ua/wp-content/uploads/2017/10/3-1.pdf>
5. Кириленко О.П., Письменний В.В. Основи наукових досліджень у схемах і таблицях: навч. посіб. Тернопіль : ТНЕУ, 2013. 228 с. URL: [http://dspace.wunu.edu.ua/bitstream/316497/12251/1/Основи%20наукових%20досліджень%20\(2013\).pdf](http://dspace.wunu.edu.ua/bitstream/316497/12251/1/Основи%20наукових%20досліджень%20(2013).pdf)
6. Конверський А.Є. Основи методології та організації наукових досліджень: Навч. посіб. для студентів, курсантів, аспірантів і ад'юнтів К.: Центр учбової літератури, 2010. 352 с. URL: https://biology.univ.kiev.ua/images/stories/Upload/Kafedry/Biofizyky/2014/konversky_osn_metod_ta_org_nayk_dosl.pdf
7. Лищенко М.О., Муштай В.А., Нечипоренко В.В., Шумкова О.В. Інноваційно-методичні та наукові основи з оцінювання товарного асортименту в маркетинговому менеджменті підприємства. *Вісник Харківського національного аграрного університету ім. В.В.Докучаєва. Серія «Економічні науки»*, 2021. № 2, Том.2. С. 269-280. URL: <https://visen.knau.kharkov.ua/visn2021t2.html>
8. Марцин В.С., Міценко Н.Г., Даниленко О.А. та ін. Основи наукових досліджень. Навчальний посібник. Л.: Ромус-Поліграф, 2002.- 128 с. URL: <http://kist.ntu.edu.ua/textPhD/osNaukDos.pdf>
9. Муштай В.А. Оцінка маркетингової інформації та її трансформація у маркетингову програму підприємства. *Інфраструктура ринку*. 2020. №40. С.264 -270. URL: http://www.market-infr.od.ua/journals/2020/40_2020_ukr/49.pdf
10. Муштай В.А., Лищенко М.О., Макарова В.В. Методологічні основи наукового дослідження стратегічних напрямів діяльності підприємств за концепції маркетингу відносин. *Економіка та суспільство*. 2022. № 35. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/1127>
11. Муштай В.А. Стратегічні напрями дослідження поведінки індустріальних споживачів як суб'єктів ринкової інфраструктури. *Modern Economics*. 2025. № 50. С. 129 -135. URL: <https://modecon.mnau.edu.ua/issue/50-2025/mushtai.pdf>
12. Муштай В.А. Напрями дослідження проблем ринкової інфраструктури. *Маркетинг та конкурентоспроможність соціально – економічних систем в умовах сталого розвитку: матеріали II Міжнародної науково – практичної конференції*. м. Суми. 17 квітня 2024 року. Суми. СНАУ, 2024. С. 175 -179. URL: <https://science.snau.edu.ua/>

6.3. Інформаційні ресурси

1. Етичний кодекс ученого України. Постанова загальних зборів Національної Академія наук України № 2 від 15.04.2009. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0002550-09#Text>
2. Інформація та документація. Звіти у сфері науки і техніки. Структура та правила оформлювання. ДСТУ 3008:2015. Національний стандарт України. 31с. URL: http://www.knmu.kharkov.ua/attachments/3659_3008-2015.PDF

3. Офіційний сайт Державної служби статистики. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua>
4. Положення про порядок перевірки академічних та наукових текстів на унікальність в Сумському національному аграрному університеті. Протокол №3 від 15.10. 2019. URL: <http://surl.li/bjieg>
5. Про наукову і науково-технічну діяльність. Закон України №922 VII від 25.12.2015р. із змінами № 1369 IX від 30.03.2021 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/848-19#Text>

Програмне забезпечення

1. Використання стандартного пакету Microsoft Excel
2. Сервіс Canva
3. Сервіс для організації онлайн-занять Zoom.
4. Курс «Основи наукових досліджень»/ «Основи наукових досліджень і академічного письма» в системі MOODLE/ Автор: В.А. Муштай. URL: <https://cdn.snau.edu.ua/moodle/course/view.php?id=4675>